

Aracı Kurum Yoğunlaşma ve Performans Analizi

TSPAKB'nin aylık yayını *sermaye piyasasında gündem*'in Haziran 2007 sayısında, 2006 yıl sonu verilerine göre **Aracı Kurumların Yoğunlaşma ve Performans Analizi** yapıyor.

2006 yılı verilerine göre hazırlanan raporda, mali verileri bulunan 96 kurum inceleniyor. Aracı kurumların mali verileri kurum ölçeklerine, kökenlerine ve ortaklık yapılarına göre çeşitli sınıflandırmalarla ele alınıyor.

Toplam hisse senedi işlem hacminin %68'ini ilk 20 aracı kurum oluşturuyor

- Rapora göre 2006 yılında 57 kurum kâr ederken 39 kurum zarar ediyor.
- Toplam aktiflerin %73'ünü elinde tutan ilk 20 kurum toplam net kârın %87'sini yaratıyor.
- Hisse senedi işlem hacmine göre ilk 20 kurum toplam hacmin %68'sini oluşturuyor.
- Komisyon geliri en yüksek ilk 20 kurum toplam kârın %90'ını yaratıyor.
- En kârlı ilk 20 kurum toplam hacmin %57'sini gerçekleştirirken kârın %97'sini üretiyor.
- Çalışan sayısına göre sıralanan ilk 20 kurum ise sektörün %58'ini istihdam ediyor.

Banka kökenli aracı kurumlar, toplam aktiflerin üçte ikisini oluşturuyor

Banka kökenli 28 aracı kurum, toplam aktif ve özsermayenin üçte ikisini oluştururken, net kârın %72'sini yaratıyor.

Sektörün %75'ini çalıştıran 73 yerli özel aracı kurum, işlem hacminin %67'sini oluşturuyor. Çalışanların %20'sini istihdam eden 18 yabancı aracı kurum, toplam net kârın %35'ine sahip.

Aktif büyüklükleri 25 milyon YTL'den yüksek olan 27 aracı kurum, işlem hacminin üçte ikisini oluştururken, toplam kârın %96'sını üretiyor.

Aracı kurum ölçeği küçüldükçe aracılık komisyonlarının payı artıyor

Raporda, aracı kurumların en önemli gelir kaleminin aracılık komisyonları olduğu belirtilirken, banka kökenli aracı kurumların faaliyet gelirlerini çeşitlendirdiğine dikkat çekiliyor. Kamu aracı kurumlarında diğer hizmet satışları aracılık komisyonlarından daha yüksek. Ölçeğe göre bakıldığında ise, aracı kurum ölçeği küçüldükçe, aracılık komisyonlarının toplam gelirler içindeki payı artıyor.

Yabancı aracı kurumların özsermaye kârlılığı yüksek

Özsermaye kârlılığını gösteren net dönem kârının özsermayeye oranı, banka kökenli olmayan kurumlarda %11 iken, banka kökenli kurumlarda %14. Yabancı aracı kurumlarda özsermaye kârlılığının %20 ile hayli yüksek olduğu görülüyor. Büyük aracı kurumlarda ise bu oran %15'in üzerinde.